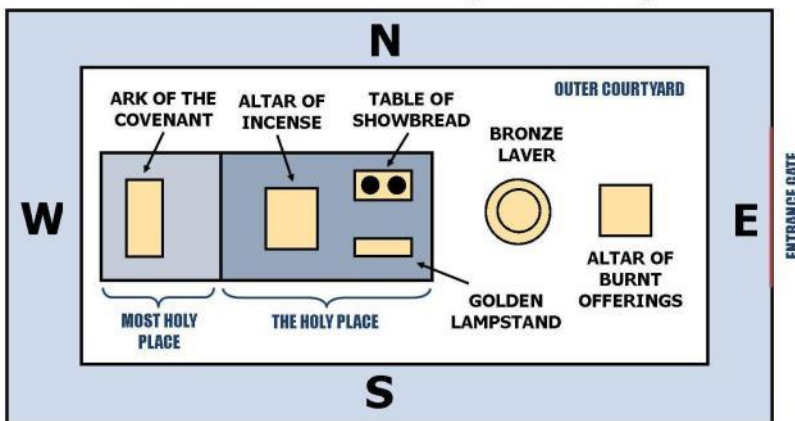

Jeesus – suuren sovintpäivän uhri (Hepr. 9–10)

THE TABERNACLE OF MOSES (EXODUS 35-40)

16. Hepr. 9:1-10

Kirjeen kirjoittaja kuvaa tarkemmin Vanhan liiton pyhäkköä (vrt. 2. Moos. 26). Keskeistä on pyhäkön "pyhän" ja "kaikkeinpyhimmän" välinen ero ja niitä erottava väliverho. Verhon ollessa paikallaan tie kaikkeinpyhimpään, Jumalan luo, on vielä suljettu. Vanhan liiton jumalanpalvelus saattoi puhdistaa ainoastaan ulkonaiseen, kultilliseen, puhtauteen. Omatunto, ihmisen sisin, jäi puhdistumatta.

Vanhan liiton palvelus on tarkoitettu vain edeltämään uutta liittoa, uutta järjestystä.

17. Hepr. 9:11–28

Kristus on jo tullut, ja niinpä uusi liitto on alkanut ja vanha päättynyt. Hän on kulkenut taivaallisen temppelin – tai pyhäkköteltan – pyhän kautta kaikkeinpyhimpään uhratakseen suuren sovintopäivän uhrina oman verensä. Siten lunastus on hankittu ikiajoiksi.

Vanhan liiton eläinuhrien verikin jo tavallaan puhdisti, mutta vain ulkonaisesti kultilliseen puhtauteen. Paljon paremmin (typologian *qal wahomer* –argumentti) Kristuksen veri puhdistaa omattunnot. Anteeksianto puhdistaa kuolleista – syntiä ja kuolemaa palvelevista (vrt. Room. 6:16) teoista palvelemaan elävää Jumalaa – tekemään hyviä tekoja.

Kreikan kielen sana *diatheke* tarkoittaa sekä liittoa että testamenttia. Tähän asti on puhuttu liitosta, mutta nyt kirjoittaja siirtyy sanan toiseen merkitykseen. Testamentin täytäntöönpano edellyttää sen tekijän kuolemaa. Jumala on testamentin tekijä. Miten Jumala voisi kuolla? Ensimmäisessä liitossakin tarvittiin kuolema liiton vahvistamiseksi. Silloin liitto vahvistettiin uhrieläimen verellä, ja sillä pyhitettiin pyhäkköteltta ja sen esineet. Nyt Kristus on kuollut Jumalan puolesta ja hänen verensä on pyhittänyt taivaallisen temppelin. Siis taivaallinen tempelikin tarvitsi puhdistusta, koska meidän syntimme olivat saastuttaneet sen!

Kristus on nyt ylimmäisenä pappina itse taivaassa puhumassa meidän puolestamme (vrt. 8:1–3). Hän siis kyllä jatkuvasti uhraa rukouksia – kantaa meidän rukouksiamme Jumalan eteen – mutta hänen ei tarvitse enää uudestaan uhrata syntiuhria, vaan yksi uhri riittää.

Kerran Kristus tulee takaisin pelastaakseen ne, jotka häntä uskovat. Tämä oli varhaisimpien kristittyjen uskon ydinkohtia (vrt. 1. Tess. 1:9–10).

18. Hepr. 10:1–18

Vanhan ja uuden liiton jumalanpalveluksen – varjon ja todellisuuden – välinen vertailu jatkuu. Vanhan liiton suuren sovintopäivän uhrin jokavuotinen toistaminen osoittaa, että ne eivät voi tehdä täydelliseksi. Päinvastoin ne muistuttavat synneistä. Siksi Kristus tuli täyttämään Jumalan tahdon – uhraamaan itsensä. Kristuksen uhri on ainutkertainen, kertakaikkinen, ja sillä uhrilla meidät on pyhitetty. Kyseessä ei ole sellainen pyhittyminen, joka tapahtuu vähitellen, vaan kertakaikkinen, täydellinen pyhitys. Heprealaiskirjeessä toistuu usein sana 'täydellisyys'. Jeesus tehtiin ristillä täydelliseksi (2:10; 5:9; 7:28), mutta vanhan liiton uhrin eivät voineet tehdä ketään täydelliseksi (7:11, 19; 9:9; 19:1). Uuden liiton uhri on kuitenkin tehnyt pysyvästi täydellisiksi ne, jotka pyhitetään.

Vanhan liiton papit seisovat toimittaessaan uhritoimitusta. Seisominen merkitsee sitä, että työtä ei ole suoritettu loppuun. Jeesus on istunut Jumalan oikealle puolelle. Työ on saatettu päätökseen.

19. Hepr. 10:19-39

Kaikesta edellisestä seuraa se, että meillä on täysi oikeus astua sisälle kaikkeinpyhimpään, siis tulla elävän Jumalan eteen. Ennen se oikeus oli vain ylimmäisellä papilla, nyt meillä kaikilla, koska Jeesus on avannut tien. Hän on tavallaan itse asettunut uudeksi väliverhoksi.

Kirjoittaja rohkaisee ja kehottaa astumaan Jumalan eteen, mikä tapahtuu konkreettisesti yhteisessä jumalanpalveluksessa. Sydämen (omantunnon) on oltava puhtaaksi vihmottu Kristuksen verellä ja ruumis pesty vedellä, siis kastettu. Uskon tunnustamisessa on pysyttävä ja siihen on kannustettava muitakin.

Nyt kirjoittaja taas varoittaa, pelästyttää (*deinosis*), lukijoitaan. Tietoisesta synnin tekemisestä (uskon kieltämisestä) seuraa ankara rangaistus. Kirjoittaja tahtoo kuitenkin uskoa kuitenkin lukijoistaan hyvää, kestäväthän he aikaisemmin kovatkin vainot (viittaus Neron aikaisiin vainoihin?). Nyt on muistettava niitä aikoja ja elettävä samoin.

Habakukin kirjan lupaus rohkaisee odottamaan kärsivällisesti Jumalan lupauksen täyttymistä. Usko tarttuu lupauksiin, ja seuraava luku kertoo, mitä usko on .